

Johanna Sarvela

LT, erikoislääkäri
HyKS, ATeK, Jorvin sairaala
Johanna.sarvela[at]hus.fi
SOAT puheenjohtaja
SSAI:n Advanced Obstetrical
Anaesthesia -ohjelman puheenjohtaja

Obstetrisen anestesiologian pohjoismainen erityispätevyyskoulutus

Aiti- ja neonataalikuolleisuus on Suomessa onnistuttu saamaan huippumatalaksi. Keisarinleikkaus on maailmanlaajuisesti yleisin naisille tehtävä toimenpide. Suomessakin synnytykset ovat nykyisin eräs tärkeimmistä sairaalan päivystystarvetta määräävistä tekijöistä. Tulevaisuudessa synnyttäjien voidessa valita synnytyssairaalansa ja obstetrisen anestesiologian kehittyessä jatkuvasti, olisi suotavaa, että jokaisessa synnytyssairaalassa olisi obstetrisen anestesiologian vastuuhenkilö. Tällöin voitaisiin ylläpitää synnyttäjän turvallista ja viimeisimpään tietoon perustuvaa hoitoa.

SSAI on 2000-luvulta lähtien järjestänyt Obstetrisen anestesiologian erityispätevyyskoulutusta (Advanced Program of Obstetric Anaesthesia). On ollut surullista seurata, kuinka Suomesta ei ole juuri löytynyt osallistujia tähän yhteispohjoismaiseen koulutukseen. Perusteeksi on tarjottu mm. sitä, että Suomessa on oma yliopistollinen erityispätevyyskoulutus. Tämä koostuu SAY:n obstetrisen jaoksen vuosittaisista koulutuksista ja muusta itse hankitusta koulutuksesta, työskentelystä obstetrisen anestesiologian yksiköissä sekä tentistä. SAY:n Suomen obstetrisen anestesiologien (SOAT) -jaoksen puheenjohtajana voin todeta, että vaikka mielestäni järjestämämme koulutus onkin hyvätaisoista, on se huomattavan vähäistä (1 päivä/vuosi). Suomalainen erityispätevyyskoulutus on myös yksinäistä puurtamista, kun taas SSAI:n koulutus luo koulutuksen käyneelle hyvän ammattiverkoston, johon voi pitää jatkossakin yhteyttä. Skandinaavinen erityispätevyyskoulutus on kaksivuotinen ja koostuu neljästä kolmepäiväisestä kurssista. Kurssit ovat tiiviitä, työskentelymenetelmät ovat monipuolisia ja ryhmän jäsenet tutustuvat toisiinsa. Kurssikieli on englanti. Mikään koulutus ei koostu yksinomaan luennoista, vaan ne sisältävät paljon ryhmätöitä ja interaktiivisia keskusteluja. Erilaiset tapausselostussessiot ovat olleet erityisen suosittuja.

Yhteisen ryhmätyön lisäksi osanottajien tulee tehdä tutkimus, joka tehdään julkaistavan artikkelin muotoon ja esitetään abstraktina SSAI:n kongressin ja viimeisen kurssin yhteydessä. Tutkimuksen varsinainen julkaiseminen ei ole edellytys koulutuksen loppuunsaattamiseksi. Tutkimus voi hyvin palvella omaa sairaalaa, esim. analysoimalla tiettyjä

potilasryhmiä tai tutkimalla jonkin intervention vaikutusta oman sairaalan käytäntöihin ja tuloksiin.

Koulutettavien tulee työskennellä kaksi vuotta obstetrisen anestesiologian parissa ja tästä koulutuksesta tulee vähintään neljä kuukautta olla yliopistollisessa tai vastaavassa sairaalassa. Koulutettavien tulee täyttää lokikirjaa ja tehdä lopuksi vielä kuukauden vaihto ulkomaiseen obstetrisen anestesiologian yksikköön. Johtoryhmän jäsenet auttavat kurssien aikana osanottajia em. tehtävien kanssa.

On sanottu, että SSAI:n koulutukset ovat kalliita. Obstetrisen anestesiologian erityispätevyyskoulutusten hinta/kurssi on 1600 €. Pyrimme järjestämään kurssin siten, että se pitää sisällään majoituksen, koulutuksen ja päiväruokailut. Matkakustannuksista osanottaja joutuu huolehtimaan itse. Koulutus on järjestäjälle omakustanteista eli sen ei odoteta tuottavan voittoa eikä myöskään olevan tappiollista. Väittäisin kuitenkin, että tuo 1600 € hupenee helposti johonkin ulkomaiseen kongressiin majoituksineen. Lisäksi koulutus, joka koostuu paljon muustakin kuin luennoista, on pedagogisestikin paljon antoisampi ja tehokkaampi kuin perinteinen kongressikoulutus. Suhteellisen pieni opiskelijamäärä tekee opetuksesta yhteisöllistä.

Obstetrisen anestesiologian erityispätevyyskoulutus syventää ja päivittää erikoislääkäriin osaamista, antaa uutta intoa arkityöhön ja eväitä oman yksikön obstetrisen potilaan hoidon kehittämiseen. Kansainvälinen verkostoituminen on nykypäivää. Potilaat ovat entistä tietoisempia hoitojen uusimmista tuulista ja tulevat tulevaisuudessa entistä useammin itse valitsemaan synnytyssairaalansa. Synnyttäjien mahdollisimman hyvä hoito on tärkeää myös yhteiskunnallisella tasolla. Perheen äidin tai vastasyntyneen menehtyminen tai vammautuminen voivat aiheuttaa suuria kustannuksia puhumattakaan inhimillisestä tragediasta.

Jos kiinnostuit, tutustu <http://www.ssai.info/education/> (obstetric anaesthesia). ■

Obstetrisen anestesian teema-artikkelien tunnuksena löydät lehdestä Jorvin sairaalan kättilöiden ja innokkaiden vapaaehtoisten neulomia vauvan pipoja. Putkiharso-myssyn tilalle neulotut pipot saivat keväällä 2012 paljon julkisuutta, ja toivat kättilö Airi Kilpiäiselle myös kutsun Tasavallan Presidentin itsenäisyyspäivän vastaanotolle. Viime vuonna Jorvin kättilöt vaihtoivat mielipiteitä pääministerin kanssa sunnuntaityön arvostuksesta. (VK)

Jokaisessa synnytyssairaalassa pitäisi olla obstetrisen anestesiologian vastuuhenkilö.

